

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Pe de risco [a extinguir]	Código	750G02031	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Profesorado	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Web	http://campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	Esta materia versa sobre o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético. Diagnóstico e tratamento os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer e realizar o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético	A25 A44	B12 B18 B19	C4
Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A28	B12 B19	C4
O alumno identifica e diagnostica o nivel de risco dun pé patolóxico, adquire habilidade no manexo das técnicas de estudo e valoración do pé. É capaz de desenvolver o conxunto de tratamentos podolóxicos de acordo ao nivel de risco presente no pé e en correlación co equipo multidisciplinar.	A25 A44	B11 B18	C3 C5

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I: Conceptos Xerais da Diabetes Mellitus	<ul style="list-style-type: none"> - Definición da Diabetes Mellitus - Prevalencia da Diabetes Mellitus - Tipos de Diabetes Mellitus - Diagnóstico do DM - Control da Diabetes Mellitus - Historia da Diabetes Mellitus - Control da Diabetes Mellitus - Tratamento da Diabetes Mellitus - Complicacións agudas da Diabetes Mellitus - Complicacións crónicas da Diabetes Mellitus
Bloque II: Fisiopatoloxía do Pe Diabético	<ul style="list-style-type: none"> - Fisiopatoloxía da diabetes mellitus - Definición de pé diabético e pé de risco - Epidemioloxía e Importancia do pé diabético - Elementos patoxénicos do pé diabético - Dermatopatías e trastornos cutáneos asociados á diabetes mellitus

<p>Bloque III: Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificacións do pé de risco - Clasificacións do pé diabético - Exploración e anamnesis xeral no pé diabético - Exploración vascular do pé diabético. Pé Vascular - Exploración neurolóxica do pé diabético. Neuropatía diabética. - O Pé neuroisquémico. - Pe de Charcot
<p>Bloque IV: Tratamento do Pe Diabético</p>	<p>TRATAMENTO LOCAL DAS ÚLCERAS DE PÉ DIABÉTICO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Limpeza e desinfección de lesións - Eliminación do tecido non viable. Desbridamento: cortante, encimático, autolítico, mecánico (aquajet), osmótico, larval - Control da infección e inflamación en pé diabético - Control do exudado as feridas crónicas: grupos de apósitos, indicacións, uso e incompatibilidades - Estimulación dos bordos epiteliais: Acedos grasos hiperoxigenados e produtos barreira - Outras terapias: oxigenoterapia, ozonoterapia, terapia de presión negativa, plasma rico en plaquetas, medicamentos de terapia avanzada (terapia génica, terapia celular somática e enxeñaría tisular) - Detección de ostomilitis: diagnóstico por imaxe, probas de laboratorio e diagnóstico clínico - Descarga de lesións de pé diabético <ul style="list-style-type: none"> · Descargas provisionais: feltros · Descargas temporais: Plastic Cast e Total Contact Cast · Descargas definitivas: ortesis plantares e dixitais - Criterios de derivación de úlceras en pé diabético - Tratamento quirúrgico en pé diabético
<p>Bloque V: Equipa multidisciplinar en pe de risco</p>	<p>Diagnóstico del nivel de riesgo de un pie patológico. Técnicas de estudio y valoración del pie. Desarrollo del conjunto de tratamientos podológicos de acuerdo al nivel de riesgo Correlación con el equipo multidisciplinar.</p>
<p>Bloque VI: Prevención do Pe Diabético</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prevención de úlceras en pé diabético - Coidados no pé diabético - Calzado no pé diabético

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A25 A28 A44 B11 B12 B18 B19 C3 C4 C5	4	145	149
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	<p>Proba teórica e práctica que se desenvolverá o día marcado no calendario académico para exame de forma presencial empregando o Campus Virtual de la materia e nos laboratorios da Facultade.</p> <p>Devandito exame realizarase sobre a totalidade dos contidos teóricos e prácticos da materia publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia.</p> <p>Este exame constará de 30 preguntas tipo test e 5 preguntas de desenvolvemento.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	<p>A atención personalizada se desenvolverá de forma programada en los horarios de tutorías del profesor y las horas de seminarios de la materia a través de la plataforma TEAMS.</p> <p>La atención personalizada está destinada a resolver cualquier tema relacionado con las diferentes metodoloxías y/o contenidos de la materia.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
--------------	---------------------------	------------	---------------

Proba mixta	A25 A28 A44 B11 B12 B18 B19 C3 C4 C5	<p>Este exame realizarase sobre a totalidade dos contidos da materia e todos os contidos desenvolto tanto nas sesións maxistras, coma nos seminarios, talleres e nas prácticas de laboratorio e que serán publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia.</p> <p>O exame teórico realizarase presencialmente e empregando o Campus Virtual da materia. Constará dun exame final tipo test de 30 preguntas test e 5 preguntas de desenvolvemento. Para superar a proba teórica con cualificación de aprobado será necesario superar o 50% das preguntas do exame tipo test, 3 das preguntas de desenvolvemento.</p> <p>INSTRUCCIÓN DO EXAME TEST:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cada pregunta test respondidas de forma incorrecta descontará o valor de 1/2 (-50%) dunha pregunta correcta. En cada pregunta test só hai unha resposta totalmente correcta. - Unha vez aberto o cuestionario as preguntas tipo irán aparecendo unha a unha (preguntas e respostas que son diferentes e en orde aleatoria para cada estudante), gardando tras cada paso á pregunta seguinte a resposta marcada (onde sempre hai unha engadida de Non sabe/Non contesta), polo que en caso dalgún fallo puntual de conexión ou do sistema poderase volver conectar e volver á última pregunta non contestada. <p>INSTRUCCIÓN DO EXAME DE DESENVOLVEMENTO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - As respostas ás preguntas de desenvolvemento poden contestarse en calquera dos idiomas oficiais da Comunidade Autónoma de Galicia. - A resposta á pregunta exposta, cubrirase nos espazos dispoñibles para a resposta no Campus Virtual da materia. <p>NORMAS XERAIS DO EXAME:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depositar carteiras, maletíns, bolsos, abrigos, apuntamentos, botellas e dispositivos electrónicos (incluíndo teléfonos móbiles e reloxos de calquera tipo) nos percheros e mesas do fondo da clase. - Non portar pantalóns curtos nin saias e levar pelo recolleito, cos pavillóns auditivos visibles. - Durante o exame na mesa só deberán de estar o exame, a tarxeta identificativa do estudante (DNI ou tarxeta UDC) e un máximo de 2 bolígrafos azuis non borrables. - A conexión realizarase a traves da rede wifi propia da UDC EDUROAM (previamente configurada), sendo necesario ter instalado o aplicativo Safe Exam Browser no equipo. - Durante o exame no computador só estará aberta a xanela co navegador (recoméndase Google Chrome) coa única pestana de acceso ao Campus Virtual no cuestionario do exame e o Administrador de Tarefas do Sistema, mostrando todos os programas activos. - A copia, o acceso con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles (incluíndo teléfonos móbiles, auriculares e reloxos de calquera tipo) así como a gravación ou captura de pantalla será causa suficiente de expulsión da proba o que implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia (en ambas as oportunidades). - Non escribir baixo ningún concepto na mesa nin mobiliario da aula. - Ao finalizar o exame (antes de apagar a equipa e pechar o navegador e a sesión), cada estudante avisará ao docente responsable da proba de que finalizou o exame e
-------------	--	--

mostrará a sua equipa coa evidencia de ter entregado o exame, os últimos documentos creados na equipa e o contido do portapapeles.

100

Observacións avaliación

Para superar a materia en todas as oportunidades e modalidades é necesario ademais de alcanzar 5 sobre 10 no total da materia, superar a cualificación do exame tipo test con máis de 5 sobre 10 (15 preguntas netas correctas), superar a cualificación do exame de desenvolvemento como con máis de 5/10 (máis da metade da puntuación máxima) e superar o exame práctico de elaboración de sistemas de prótese e descarga e avaliación e cribado do pie diabético.

A cualificación de non presentado: outorgarase a aqueles alumnos que non se presenten á proba mixta.

As condicións para a obtención dunha matrícula de honra son que o alumno obteña máis dun 95% da cualificación da materia e sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Viadé J.; Royo J. (2013). Pie Diabético: Guía práctica para la práctica clínica.. Madrid: Panamericana - Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos (2011). GUÍA DE PROTOCOLOS DE PIE DIABÉTICO. Madrid: CGCOP - International Working Group on the Diabetic Foot (2015). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot - International Working Group on the Diabetic Foot (2015). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot - Camp Faulí, Ángel (2002). Cuidados en el pie diabético. Barcelona: Smith & Nephew - F. Javier Aragón Sánchez, J. Luis Lázaro Martínez (2004). Atlas de manejo práctico del pie diabético . Madrid: F. Javier Aragón Sánchez, J. Luis Lázaro Martínez - Viadé Julià, Jordi (2006). Pie diabético : guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Madrid : Médica Panamericana - Asociación Española de Enfermería Vasculuar y Heridas (2017). Guía de práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid: AEEVH, 2017 - American Diabetes Association (ADA) (2018). The Standards of Medical Care in Diabetes.. Diabetes Care 2018 Jan; 41 (Supplement 1): S156-S159. - Sociedad Gallega de Heridas (2018). Biblioteca y documentos de consenso. https://sghweb.es/biblioteca/ - Marinello Roura J, Verdú Soriano J (Coord.). C.O.N.U.E.I. (2018). Documento de consenso de la Conferencia Nacional sobre las úlceras de la extremidad inferior (C.O.N.U.E.I.). 2ª ed. Madrid: Ergon
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Patoloxía xeral [extinguida]/750G02008
 Ortopodoloxía 1 [extinguida]/750G02017
 Ortopodoloxía 2 [extinguida]/750G02018
 Ortopodoloxía 3 [a extinguir]/750G02019
 Quiropodoloxía 1 [extinguida]/750G02027
 Quiropodoloxía 2 [extinguida]/750G02028

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticum 2 [a extinguir]/750G02034

Materias que continúan o temario

Prácticum 3 [a extinguir]/750G02035

Observacións

OBXECTIVOS DE DESENVOLVIMENTO

SOSTIBLE: Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5: "Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social" do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":

A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos, no caso de se realizar en papel: non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores.

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

MATERIAL DOCENTE. Tanto o material empregado na aula, como o dispoñible no campus Virtual e TEAMS da materia está protexido pola Lei de Propiedade Intelectual (Real Decreto Lexislativo 1/1996, do 12 de abril, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Propiedade Intelectual), e ponse ao dispor dos estudantes matriculados na materia, exclusivamente para o seu uso persoal. Calquera extracción destes materiais para poñelos ao dispor de terceiros por calquera outro medio (fotocopiadoras, correo electrónico, páxinas web etc.)/ etc.), é un acto ilícito que conlevará as medidas legais e disciplinarias pertinentes, considerándose unha falta grave ou moi grave de acordo co Regulamento Disciplinar do Estudantado da Universidade da Coruña e unha infracción grave ou moi grave da Lei de Propiedade Intelectual.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías